

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 19. travnja 2021.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2018/0207(COD)

6833/1/20
REV 1 ADD 1

JAI 240
INF 238
CADREFIN 35
FREMP 23
DROIPEN 130
COPEN 394
JUSTCIV 160
CODEC 186
PARLNAT 156

OBRAZLOŽENJE VIJEĆA

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja UREDBE
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi programa Građani,
ravnopravnost, prava i vrijednosti te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br.
1381/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EU) br.
390/2014
– obrazloženje Vijeća
– Vijeće donijelo 19. travnja 2021.

I. UVOD

1. Komisija je 30. svibnja 2018. donijela Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa Prava i vrijednosti za razdoblje 2021. – 2027.¹
2. Razmatranje prijedloga započelo je u listopadu 2018., a dovršeno je u prosincu. COREPER je 19. prosinca 2018. odobrio djelomičan mandat za pregovore².
Budući da je predložena Uredba jedan od paketa prijedloga povezanih s višegodišnjim financijskim okvirom (dalje u tekstu: VFO), sve odredbe koje utječu na proračun ili su horizontalne prirode dokinute su u očekivanju daljnjeg napretka u pogledu VFO-a.
3. COREPER je 20. veljače 2019. odobrio produljenje djelomičnog mandata, čime je omogućeno pregovaranje o odredbama, uvodnim izjavama i aktivnostima povezanim s novim potprogramom o vrijednostima Unije koje je predložio Europski parlament.
4. Organizirana su četiri trijaloga, 22. siječnja, 5. veljače, 20. veljače i 6. ožujka 2019., kojima je prethodilo nekoliko tehničkih sastanaka i sastanaka za izradu nacrtu. U okviru Vijeća 1., 15. i 28. veljače 2019. organizirana su tri sastanka *Ad hoc* radne skupine za financijske instrumente PUP-a kako bi se države članice obavijestilo o napretku pregovora te od njih dobile povratne informacije.
5. Ti su pregovori omogućili postizanje zajedničkog dogovora s Europskim parlamentom³ o dijelovima prijedloga koji nisu u zagradama, za koje je predsjedništvu dodijeljen mandat. Ishod tih pregovora naveden je u dokumentu 7249/1/19. Coreper je 13. ožujka 2019. potvrdio zajednički dogovor postignut s Europskim parlamentom.

¹ 9605/1/18 REV 1.

² 15347/18.

³ 7249/1/19.

6. Europski parlament 17. travnja 2019. potvrdio je zajednički dogovor donošenjem svoje zakonodavne rezolucije (prvo čitanje).
7. Coreper je 16. studenoga 2020. ispitao privremeni politički dogovor koji su pregovarači postigli o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027. To je Coreperu omogućilo da 2. prosinca 2020. donese puni mandat za pregovore o programu Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti (naziv programa izmijenjen je 2019. tijekom pregovora s Europskim parlamentom).
8. Još dva trijaloga održana su 10. i 17. prosinca 2020. Privremeni politički dogovor s Europskim parlamentom postignut je 17. prosinca 2020.
9. Vijeće je u međuvremenu 17. prosinca 2020. službeno donijelo različite elemente paketa VFO-a.
10. Coreper je 3. veljače 2021. analizirao konačni kompromisni tekst i izrazio potporu tom tekstu.
11. Predsjednik Odbora Europskog parlamenta za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove poslao je 4. veljače 2021. pismo predsjedniku Corepera (dio 2.) u kojem je potvrdio dogovor Europskog parlamenta o ishodu međuinstitucijskih pregovora (podložno pravno-lingvističkoj provjeri obiju institucija).
12. Coreper je 17. veljače 2021. postigao politički dogovor o kompromisnom tekstu.

II. CILJ

13. Cilj je programa Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti zaštititi i promicati prava i vrijednosti utvrđene u Ugovorima EU-a s ciljem podupiranja otvorenih, demokratskih i uključivih društava. U prijedlogu Komisije program je sadržavao tri posebna cilja: i. promicanje ravnopravnosti i prava (rodna ravnopravnost, borba protiv diskriminacije, prava djece), ii. promicanje uključivanja građana i građanki i njihova sudjelovanja u demokratskom životu Unije (potprogram Uključivanje i sudjelovanje građana) i iii. borbu protiv nasilja, posebno nad djecom i ženama (potprogram Daphne). Nakon pregovora s Europskim parlamentom dodan je četvrti cilj s ciljem zaštite i promicanja vrijednosti Unije (potprogram Vrijednosti Unije).

III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

Novi potprogram

14. Uveden je novi, četvrti potprogram (Vrijednosti Unije), uz tri postojeća (potprogram Jednakost i prava, potprogram Uključivanje i sudjelovanje građana i potprogram Daphne). Taj je potprogram posebno namijenjen promicanju demokracije i vladavine prava. Ti su elementi ključni za izgradnju povjerenja građana i građanki u Uniju i osiguravanje uzajamnog povjerenja među državama članicama. Na taj će se način programom doprinijeti izgradnji demokratske Unije, poštovanju vladavine prava i demokratskog dijaloga, transparentnosti i dobrom upravljanju.

15. Dodjelom dodatnih financijskih sredstava osigurava se odgovarajuće financiranje potprograma Vrijednosti Unije, a pritom se ne ugrožava pravilna provedba triju drugih potprograma.

Dodjela sredstava

16. Budući da se iznos izvorne financijske omotnice više nego udvostručio zbog dodatne dodjele sredstava, programu će se dodijeliti odgovarajuća sredstva. Dodjelom sredstava među četirima potprogramima programa dodjeljuje se vrlo visok iznos od 689,5 milijuna EUR (u tekućim cijenama) novom potprogramu Vrijednosti Unije te se utvrđuju osnovni uvjeti za njegovo financiranje već u 2021. – u zajedničkoj izjavi Europskog parlamenta i Vijeća poziva se Komisija da poduzme sve odgovarajuće mjere za postizanje tog cilja. „Iznos fleksibilnosti” od 91,2 milijuna EUR (u tekućim cijenama) istodobno ostaje nedodijeljen kako bi se mogle zadovoljiti sve nove potrebe.

Namjenska sredstva i provedba

17. Kako bi se istaknuli glavni prioriteti politike, u okviru svakog potprograma uvedena je ograničena namjena sredstava. Kako bi se osigurala dobra provedba i sposobnost odgovora na buduće izazove, margina fleksibilnosti za Komisiju da na godišnjoj razini odstupi od tog izdvajanja istodobno je povećana s pet na deset posto. Jednako tako, potvrđeno je da će se godišnji program rada donijeti provedbenim aktima.

IV. ZAKLJUČAK

18. Stajalište Vijeća u prvom čitanju odražava kompromis postignut tijekom pregovora između Vijeća i Europskog parlamenta. Potonje je potvrđeno navedenim pismom predsjednika Odbora Europskog parlamenta za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove, a zatim i u okviru Corepera 17. veljače 2021.